

NÓI CHUYỆN CHUYÊN ĐỀ:

GIÁ TRỊ CỐT LÕI
CỦA LUẬT CƠ BẢN CHLB ĐỨC

tại Khoa Luật - ĐHQGHN, ngày 25/11/ 2015

TS. Nguyễn Minh Tuấn

Luận điểm 1.

• "Tinh thần Hiến pháp dân chủ" có từ trong lịch sử ở Đức đã được kế thừa, tiếp thu có chọn lọc trong Luật cơ bản Đức [...]

• Chứng minh? [*Sự tiếp nối: Hiến pháp 1849, Hiến pháp Weimar và các Điều từ 116 đến 146 Luật cơ bản hiện nay...*]

Luận điểm 2.

- ***Chế độ dân chủ đã được vĩnh viễn hóa, một hệ thống các quyền cơ bản của công dân có chất lượng và có sức mạnh thi hành đã được thể hiện đầy đủ trong Luật cơ bản.***
- ***Chứng minh? [Điều 79 khoản 3 LCB; Các quyền cơ bản (Điều 1-19) = các quyền tự vệ; Khiếu kiện Hiến pháp Điều 93 LCB; ...]***

- **Khoản 1 Điều 1 LCB:**
- **«Phẩm giá của con người là bất khả xâm phạm. Tôn trọng và bảo vệ nó là trách nhiệm của tất cả các nhánh quyền lực nhà nước.»**
- **Ví dụ các bản án và bình luận: Các phán quyết BVerfGE 39, 1 (41 f.); BVerfGE 357, 05 (05 f.); BVerfGE 49, 286, (301 f) [...]**

- **Điều 20 LCB:**
- «1. Cộng hòa liên bang Đức là một nhà nước liên bang dân chủ và xã hội.
- 2. Tất cả quyền lực nhà nước đều có nguồn gốc từ nhân dân. Nó được nhân dân thực hiện qua bầu cử, biểu quyết và thông qua các cơ quan đặc biệt của lập pháp, hành pháp và tư pháp.
- 3. Lập pháp bị ràng buộc bởi trật tự hiến pháp, hành pháp và tư pháp bị ràng buộc bởi luật và lẽ phải.
- 4. Tất cả người Đức đều có quyền nổi dậy chống lại người nào tìm cách xóa bỏ trật tự này, nếu không thể có cách thức giải quyết nào khác.»

- **Năm đặc trưng cơ bản**
của nhà nước CHLB Đức (Điều 20 LCB)

- **Dân chủ? - [...]**
- **Liên bang? – [...]**
- **Cộng hòa? – [...]**
- **Xã hội? – [...]**
- **Pháp quyền? – [...]**

Luận điểm 3.

- **Điểm mạnh về tổ chức quyền lực nhà nước: nhà nước pháp quyền hiện đại, chính thể đại nghị bền vững và mô hình Tòa án Hiến pháp liên bang.**
- **Chứng minh? [...]**

Nhà nước pháp quyền (Điều 20 Khoản II, Khoản III và Điều 1 Khoản III Luật cơ bản [LCB])

I) Các yếu tố hình thức

- Phân quyền
- Tính hợp pháp trong hành vi của công quyền

II) Các yếu tố nội dung

- Hiệu lực trực tiếp của các quyền cơ bản
- An toàn pháp lý (Pháp luật phải rõ ràng, cụ thể, dễ tiên liệu; Bảo vệ niềm tin; Cấm hồi tố)
- Tổ tụng Hiến pháp
- Nguyên tắc tương xứng
- Bồi thường nhà nước

Bỏ phiếu bất tín nhiệm

- **Điều 67 Khoản 1 Câu 1 LCB: Bỏ phiếu bất tín nhiệm có tính chất xây dựng. [...]**
- **Triết lý? Ý nghĩa? [...]**
- **[...]**

Cơ chế bảo hiến ở Đức: Vì sao thành công?

- 1. Cơ chế bảo hiến trong điều kiện chế độ dân chủ bền vững [...]
- 2. Vị thế Tòa án hiến pháp liên bang: cơ quan xét xử + một thiết chế hiến định của liên bang [...]
- 3. Đảm bảo các điều kiện để Thẩm phán độc lập thực sự [...]
- [...]

Thank you for your kind attention!